

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE M. KROSNO I KROŚNIENSKIM W I-PÓŁROCZU 2006 ROKU.

WSTĘP

Celem opracowania raportu jest przeprowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przy założeniu o maksymalnym wykorzystaniu informacji zbieranych w ramach obowiązującej sprawozdawczości o rynku pracy.

Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji do przeprowadzenia monitoringu są dane zgromadzone w sprawozdaniach MPiPS -01. W opracowaniu wykorzystane został podział na zawody nadwyżkowe, zrównoważone i deficytowe ze względu na wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Analiza ta obejmuje tylko część diagnostyczną (bez części prognostycznej) zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowaną na podstawie sprawozdań MIPS-01 (załączniki 2 i 3) za I-półrocze 2006 roku.

Monitoring zawodów został opracowany na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, która funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. i dotyczy: 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 392 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) oraz 1707 zawodów i specjalności (kod sześciocyfrowy). Ponadto przy opracowaniu monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert według Polskiej Klasyfikacji Działalności, która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. z późniejszymi zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2004 r.

1. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Krośnie na koniec czerwca 2006 roku wynosiła **9507** osób (w tym **5604** kobiety) i była niższa o **303** w porównaniu do stanu na koniec czerwca 2005 roku.

W powiecie m. Krosno liczba bezrobotnych wynosiła **2488** (w tym **1493** kobiety), natomiast w powiecie krośnieńskim **7019** (w tym **4111** kobiet). Stopa bezrobocia na koniec czerwca 2006 r. wynosiła **14,5%** i była niższa o **1,5%** od stopy bezrobocia w Polsce i o **2,2%** od stopy bezrobocia w woj. podkarpackim. W powiecie krośnieńskim stopa bezrobocia wyniosła **20,1%**, natomiast w powiecie grodzkim **7,8%**. Analiza danych dotyczących ilości i stopy bezrobocia wskazuje na pozytywne trendy, niemniej jednak zjawisko bezrobocia jest nadal problemem wymagającym działań o dużej skuteczności i zgodnej współpracy partnerów rynku pracy w tym szczególnie szkół i pracodawców.

Głównymi czynnikami, które determinują bezrobocie jest kondycja gospodarcza kraju i regionu oraz kwestia nie dostosowania rozmiarów struktury kształcenia kadr kwalifikowanych do potrzeb gospodarki narodowej, tj. dysproporcja między edukacją a pracą w ujęciu globalnym. Ogromne znaczenie mają też wchodzące na rynek pracy wyże demograficzne z przełomu lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych.

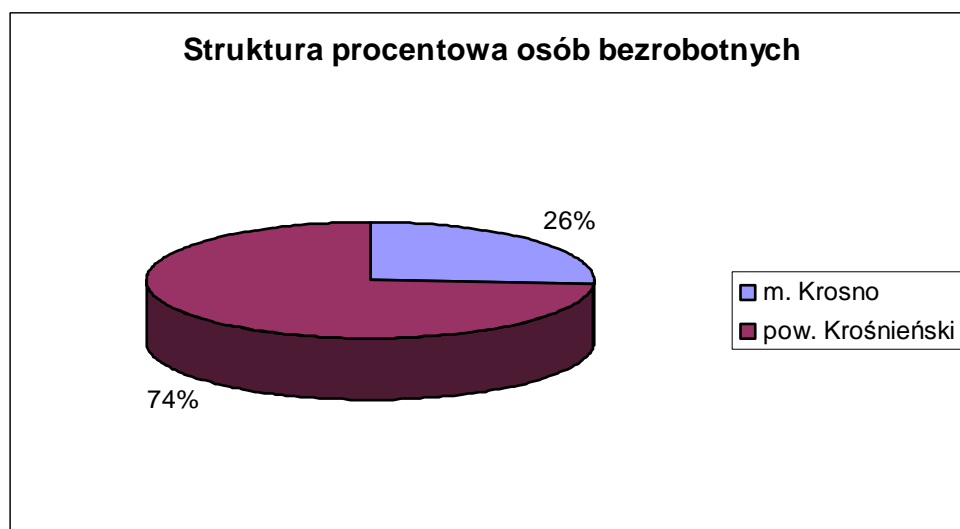

Tabela 1.

Osoby bezrobotne wg wykształcenia 30.06.2006r.

Rejon	Wyższe	Policealne i śr. zawod	Średnie ogólnoksz.	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjum i poniżej
Krosno	306	760	227	701	494
Powiat kroś.	398	1749	415	2605	1852
Ogółem	704	2509	642	3306	2346

Tabela 2.

Struktura procentowa osób bezrobotnych

Rejon	Wyższe	Policealne i śr. zawod	Średnie ogólnoksz.	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjum i poniżej
Krosno	12,3	30,5	9,1	28,2	19,9
Powiat kroś.	5,7	24,9	5,9	37,1	26,4
Ogółem	7,4	26,4	6,7	34,8	24,7

POWIAT M. KROSNO

Na koniec czerwca 2006 roku zarejestrowanych było w powiecie m. Krosno **2488** osób, w tym **1493** kobiety.

Z wykształceniem wyższym zarejestrowanych było **306** osób. Największą ilość wśród nich stanowili:

- nauczyciel nauczania początkowego – 24,
- specjalista administracji publicznej – 19,
- specj. ds. organizacji usług gastr., hotelarskich i turystycznych – 17,
- asystent prawny 14,
- pozostali inż. budownictwa i inżynierii środowiska – 13,
- pozostali specjaliści ds. ekonom. i zarz. gdzie indziej nie sklasyfikowani -12,
- ekonomista – 12,
- pielęgniarka - 10,
- specj. ds. marketingu i handlu – 7,
- nauczyciel przedszkola – 7,
- nauczyciel wychowania fizycznego – 7,
- nauczyciel języka polskiego – 7,
- socjolog – 6,
- pedagog – 5,
- pedagog szkolny – 5,
- pozostali specj. ds. finansowych – 5,
- inż. syst. komputerowych – 5.

Z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym było **760** osób, natomiast średnim ogólnoksz. **227**. Wśród nich:

- pracownik biurowy (technik prac biurowych) - 56,
- asystent ekonomiczny (technik ekonomista) - 49,
- magazynier -39,
- technik mechanik - 35,
- pozostali pracownicy ds. finansowo-statystycznych – 33,
- handlowiec (technik handlowiec) – 27,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 23,
- pracownik administracyjny (technik administracji) – 22,
- księgowy – 17,
- przedstawiciel handlowy – 15,
- technik technologii odzieży – 15,
- technik informatyk – 13,
- plastyk - 12
- sekretarka- 12,
- technik rolnik – 11,
- technik elektronik – 10,
- laborant chemiczny -10.

Z wykształceniem zawodowym było **701** osób, natomiast gimnazjalnym i poniżej **494**. Największą ilość wśród nich stanowili:

- sprzedawca - 277,
- kucharz - 52,
- obuwnik przemysłowy – 42,
- sprzątaczką – 41,
- ślusarz – 39,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 36,
- zdobnik szkła – 29,

- krawiec – 28,
  - fryzjer – 26,
  - pakowacz – 25,
  - robotnik gospodarczy – 25,
  - kierowca samochodu ciężarowego – 24,
  - hutnik – dmuchacz szkła – 24,
  - szwaczka – 22,
  - kierowca samochodu osobowego – 20,
  - cukiernik – 19,
  - tokarz- 19,
  - formowacz wyrobów szklanych – 18,
  - kelner – 18,
  - robotnik budowlany – 17,
  - sortowacz- brakarz szkła- 15,
  - pozostali mechanicy samochodów osobowych – 12,
  - murarz – 12,
  - pomoc kuchenna – 11,
  - robotnik magazynowy – 10,
  - mechanik samochodów osobowych – 10,
  - bufetowy (barman) – 10.
- Ponadto osób bez zawodu było **308**.

POWIAT KROŚNIENSKI

Na koniec czerwca 2006 r. w powiecie krośnieńskim zarejestrowanych było **7019** osób, w tym **4111** kobiet.

Z wykształceniem wyższym zarejestrowanych było **398** osób. Największą ilość stanowili:

- specj. ds. usług gastr., hotelarskich i turystycznych – 37,
- specjalista administracji publicznej – 20,
- nauczyciel nauczania początkowego – 20,
- nauczyciel języka polskiego – 20,
- ekonomista – 19,
- pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska- 18,
- nauczyciel wychowania fizycznego – 17,
- pozostali specjaliści ds. ekonom. i zarz. gdzie indziej niesklasyfikowani – 15,
- specj. ds. marketingu i handlu – 14,
- pielęgniarka – 13,
- pedagog – 10,
- asystent prawny – 10,
- nauczyciel przedszkola – 8.

Z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym było **1749** osób, natomiast z wyksz. średnim ogólnoksz. **415**. Wśród nich:

- asystent ekonomiczny (technik ekonomista) - 149,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 76,
- pracownik biurowy (technik prac biurowych) – 73,
- magazynier – 64,
- handlowiec (technik handlowiec) – 58,
- technik technologii odzieży – 56,
- technik mechanik – 54,
- pracownik administracyjny (technik administracji) – 47,
- pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych – 46,

- technik budownictwa – 41,
- technik rolnik – 32,
- księgowy (samodzielny) – 31,
- przedstawiciel handlowy – 28,
- technik technologii drewna – 21,
- technik ochrony środowiska – 20,
- kasjer handlowy – 19,
- technik poligraf- 14,
- telefonistka - 13,
- listonosz – 13,
- organizator obsługi turystycznej – 13,
- technik informatyk – 13,
- technik mechanizacji rolnictwa – 13,
- laborant chemiczny – 13,
- plastyk – 11,
- pozostali technicy technologii żywności – 11,
- pozostali magazynierzy i pokrewni – 10,
- zaopatrzeniowiec – 10,
- dietetyk – 10,
- technik elektryk – 10.

Z wykształceniem zasadniczym zawodowym było **2605** osób, natomiast z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej aż **1852**. Największą ilość wśród nich stanowili:

- sprzedawca – 625,
- kucharz – 180,
- obuwnik przemysłowy – 154,
- ślusarz - 153,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 142,
- szwaczka – 121,
- kaletnik – 117,
- robotnik gospodarczy – 112,
- krawiec – 110,
- robotnik budowlany 107,
- murarz – 105,
- fryzjer – 86,
- sprzątaczką – 83,
- hutnik – dmuchacz szkła – 64,
- kelner – 64,
- pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 57,
- cukiernik – 56,
- kierowca samochodu ciężarowego – 51,
- pakowacz – 48,
- pomoc kuchenna – 48,
- tokarz - 46,
- zdobnik szkła – 43,
- mechanik samochodów osobowych – 43,
- piekarz – 41,
- robotnik leśny – 38,
- stolarz meblowy – 37,
- formowacz wyrobów szklanych – 37,
- przędzacz – 35,

- sortowacz – 31,
  - palacz pieców zwykłych – 31,
  - betoniarz – 29,
  - bufetowy (barman) - 29,
  - stolarz – 28,
  - szlifierz szkła gospodarczego technicznego – 27,
  - pracownik ochrony mienia i osób – 26,
  - tkacz – 25,
  - meliorant – 24,
  - opiekunka domowa – 24,
  - pozostali stolarze i pokrewni – 23,
  - sortowacz – brakarz szkła – 23,
  - malarz budowlany – 23,
  - posadzkarz – 23,
  - kierowca samochodu osobowego – 22,
  - mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych – 22.
- Ponadto osób bez zawodu było **971**.

Pod względem napływu osób bezrobotnych wg zawodów najczęściej osób zarejestrowało się w następujących zawodach:

POWIAT M. KROSNO

W powiecie m. Krosno ogółem zarejestrowało się w I-półroczu **1521** osób, w tym najczęściej:

- bez zawodu – 162,
- sprzedawca 129,
- ślusarz – 35,
- asystent ekonomiczny (technik ekonomista) – 33,
- technik mechanik – 33,
- hutnik – dmuchacz szkła – 31,
- pracownik biurowy (technik prac biurowych) - 30,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 27,
- specj. ds. org. usług gastr. hotelarskich i turystycznych – 25,
- kucharz – 24,
- magazynier - 22,
- handlowiec (technik handlowiec) – 21,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 20.

POWIAT KROŚNIEŃSKI

W powiecie krośnieńskim zarejestrowało w I-półroczu się **3161** osób, w tym najczęściej:

- bez zawodu - 320,
- sprzedawca – 204,
- ślusarz -74,
- asystent ekonomiczny (technik ekonomista) – 70,
- hutnik – dmuchacz szkła – 69,
- technik mechanik – 62,
- robotnik budowlany – 54,
- robotnik gospodarczy – 54,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 51,
- szwaczka – 47,
- kucharz – 47,
- murarz – 45,
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 45,

- technik budownictwa – 43,
- handlowiec (technik handlowiec) – 41,
- technik technologii odzieży – 39,
- specj. ds. organizacji usług gastr., hotelarskich i turystycznych – 39,
- obuwnik przemysłowy – 37,
- pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 34,
- pakowacz – 32,
- kierowca samochodu ciężarowego – 32,
- fryzjer – 30,
- krawiec – 29,
- mechanik samochodów osobowych – 27,
- kaletnik – 26,
- zdobnik szkła – 24,
- sprzątaczką – 23,
- pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska – 23,
- cukiernik – 22,
- szlifierz szkła gospodarczego i technicznego – 22,
- pracownik biurowy (technik prac biurowych) – 22,
- stolarz meblowy – 21,
- stolarz -21,
- pracownik administracyjny (technik administracji) – 21,
- ekonomista – 21,
- pielęgniarka – 21.

Z przedstawionej analizy wynika, iż zdecydowanie najwięcej zarejestrowanych jest osób z wykształceniem zawodowym, podstawowym gimnazjalnym i niższym. Dotyczy to głównie osób zamieszkałych na terenie powiatu krośnieńskiego, gdzie 63,5% osób posiada wykształcenie zawodowe i niższe, a tylko 5,7% posiada wykształcenie wyższe. Z liczby 9507 osób bezrobotnych 2346 osób (24,7 %) posiada wykształcenie zaledwie podstawowe i niepełne podstawowe. Dużą liczbę osób bezrobotnych stanowią osoby, które pracowały na stanowiskach pomocniczych, niewymagających specjalistycznych kwalifikacji, często pracownicy sezonowi. Ponadto samo posiadanie odpowiedniego zawodu, nawet przy dużym zapotrzebowaniu na rynku pracy nie powoduje, iż są oni rozchwytywani na rynku pracy. Często nie posiadają oni doświadczenia zawodowego albo mają długą przerwę w wykonywaniu zawodu, co nie ułatwia im znalezienia zatrudnienia. Kwalifikacje zawodowe osób kończących szkoły często nie odpowiadają wymogom rynku pracy. Szkoły nie kierują się sugestiami pracodawców działających na lokalnym rynku pracy przy profilowaniu kierunków kształcenia. Część osób pomimo posiadania zawodu nie ma dodatkowych uprawnień do wykonywania pracy na danym stanowisku. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że główną przyczyną bezrobocia, oprócz niedostatecznej liczby nowych miejsc pracy w zawodach niewymagających kwalifikacji jest przede wszystkim niski poziom wykształcenia i brak odpowiednich umiejętności do wykonywania pracy na stanowiskach oferowanych przez pracodawców na lokalnym rynku pracy. Duże znaczenie ma również mała mobilność zarejestrowanych bezrobotnych oraz niechęć do zmian oraz postawy roszczeniowe. Liczba takich osób systematycznie wzrasta, przy jednoczesnym spadku ofert pracy przy pracach prostych.

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

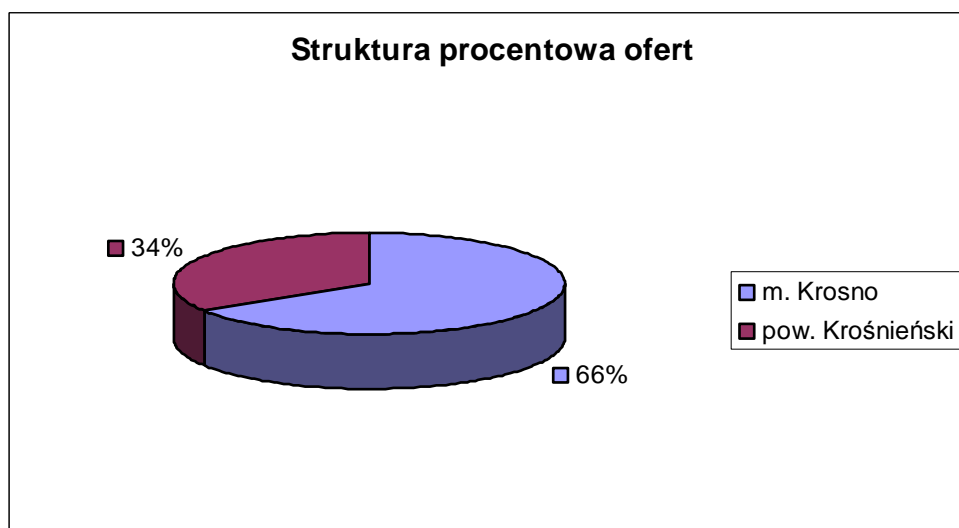
Rynek pracy na terenie działania PUP Krosno charakteryzuje się dużym stopniem uprzemysłowienia (z dominującymi dziedzinami przemysłu chemicznego-szklarskiego, elektromaszynowego, drzewno meblarskiego, paliwowego i spożywczego) oraz stosunkowo dużą różnorodnością świadczonej działalności usługowej i handlowej (istotne znaczenie posiada handel przygraniczny prowadzony w oparciu o istniejące targowiska i giełdy).

Do charakterystycznych cech tego obszaru rynku należy zaliczyć:

- zdecydowana przewagę małych podmiotów gospodarczych zatrudniających do 5 pracowników, które nie planują zwiększania produkcji, czy świadczonych usług, a tym samym zwiększenia zatrudnienia,
- spadek ilości pozyskiwanych ofert pracy stałej i przy pracach prostych, a takiej pracy poszukują nasi klienci,
- niewielka ilość powstających nowych miejsc pracy – zgłaszane oferty w większości dotyczą wymiany pracowników,
- niskie i nieodpowiadające wymaganiom pracodawców kwalifikacje potencjalnych pracowników,
- nadmierna dominacja zatrudnienia w rolnictwie (odsetek pracujących w rolnictwie jest o ponad 20% wyższy od średniej krajowej),
- duże rozdrobnienie obszarowe gospodarstw rolnych, gorsze warunki upraw, wyższe od przeciętnych w kraju koszty produkcji rolniczej.

Na obszarze działania PUP Krosno funkcjonuje ponad 11.2 tys podmiotów gospodarczych, z tego ok. 60% w mieście Krośnie. Większość to podmioty jednoosobowe lub zatrudniające do 5 osób. Podmioty te zatrudniają łącznie 35877 osób (dane z WUS): w tym powiat grodzki – 24492, powiat ziemski – 11385, ponadto 27,6 tys pracuje w rolnictwie, w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Razem pracujący na terenie działania urzędu to 63450 osób (bez służb i straży). Kilka tysięcy mieszkańców obu powiatów pracuje poza terenem działania PUP Krosno.

W I półroczu 2006 roku pośrednicy pracy pozyskali **1696** wolnych miejsc pracy.

POWIAT M. KROSNO

W powiecie m. Krosno złożonych zostało **1117** ofert pracy. Najwięcej ofert pracy złożonych zostało na następujące stanowiska:

- robotnik gospodarczy – 185,

- pracownik administracyjny – 84,
- sprzedawca – 46,
- pozostali robotnicy przy prostych pracach w przemyśle- 45,
- magazynier – 45,
- pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali – 44,
- kasjer handlowy – 38,
- szlifierz szkła gospodarczego i technicznego – 30,
- operator obrabiarek zespołowych – 23,
- hutnik – dmuchacz szkła - 23,
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym – 23,
- robotnik budowlany – 22,
- bez zawodu – 20,
- tapicer - 19,
- szwaczka -18,
- kierowca samochodu ciężarowego – 17,
- specj. ds. marketingu i handlu – 17,
- kucharz – 14,
- pomoc kuchenna – 12,
- ślusarz – 12,
- pracownik biurowy (technik prac biurowych) – 12,
- asystent rachunkowości (technik rachunkowości) – 11,
- pozostali robotnicy pomocniczy transportu i tragarze – 10.

POWIAT KROŚNIENSKI

W powiecie krośnieńskim u I-półroczu złożonych zostało **579** wolnych miejsc pracy. Najwięcej na następujące stanowiska:

- robotnik gospodarczy – 206,
- pracownik administracyjny (technik administracji) – 33,
- kierowca samochodu ciężarowego – 26,
- sprzedawca – 20,
- robotnik budowlany -17,
- kasjer handlowy – 17,
- kelner – 13,
- kucharz – 12,
- hutnik – dmuchacz szkła – 11,
- murarz – 11,
- bez zawodu – 10,
- robotnik drogowy – 8,
- kierowca samochodu osobowego – 8,
- ślusarz – 8,
- stolarz – 7,
- szlifierz szkła gospodarczego i technicznego -7.

Analiza ofert pracy pozyskanych przez urząd pracy nie odzwierciedla w pełni rynku pracy. Do urzędów pracy trafia około 30% ogółu ofert, niemniej jednak dają one pewien obraz sytuacji na lokalnym rynku pracy. Stosunkowo duża ilość ofert pracy przy prostych pracach jak: bez zawodu, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany wcale nie świadczy o dużym zapotrzebowaniu na te stanowiska, lecz o dużej rotacji i sezonowości prac na tych stanowiskach. Podobnie jest w zawodach gastronomicznych oraz w branży handlowej. Ponadto spora ilość ofert dla pracowników administracyjnych i biurowych związana jest

z tym, iż zorganizowanych było sporo staży na te stanowiska, gdzie kierowane były nie tylko osoby z takim wykształceniem, lecz często osoby z wyższym wykształceniem o różnych specjalnościach. Duża ilość staży dla pracowników administracyjnych zorganizowanych było też w jednostkach administracji publicznej, gdzie często osoby te po odbyciu stażu nie zostały zatrudnione i dalej pozostają w rejestrze osób bezrobotnych. Ponadto największa ilość ofert, jaka wpłynęła do Urzędu stanowiło stanowisko robotnika gospodarczego, a to związane było z wykonywaniem prac społecznie użytecznych. Często pracodawcy zgłaszając wolne miejsca pracy wymagają od kandydatów nie tylko posiadania formalnego wykształcenia, ale też doświadczenia zawodowego, umiejętności ogólnych krótkiej przerwy w wykonywaniu zawodu bądź też dodatkowych kwalifikacji czy też uprawnień.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Pod względem rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy najwięcej osób zarejestrowanych było w końcu I-półrocza w następujących sekcjach PKD:

POWIAT M. KROSNO

- Działalność nie zidentyfikowana – 1039,
- Przetwórstwo przemysłowe – 345,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 198,
- Budownictwo – 52,
- Edukacja – 39,
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 28,
- Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospod. – 27,
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała -22,
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność – 21,
- Administracja publ. i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiec. społ. i powsz. ubezpiec. zdrowotne- 18,
- Hotele i restauracje – 12,
- Pośrednictwo finansowe – 8,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 2,
- Górnictwo – 2,
- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo - 1

POWIAT KROŚNIEŃSKI

- Działalność nie zidentyfikowana – 2674,
- Przetwórstwo przemysłowe – 1065,
- Handel hurt. i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego – 420,
- Budownictwo – 195,
- Administracja publ. i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiec. społ. i powsz. ubezpiec. zdrowotne – 180,
- Ochrona zdrowia i opieka społeczna – 85,
- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 74,
- Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 68,
- Edukacja – 66,
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność – 62,
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 51,

- Hotele i restauracje – 41,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 28,
- Pośrednictwo finansowe – 8,
- Górnictwo – 6.

Pod względem ilości ofert wg sekcji PKD najwięcej było:

POWIAT M. KROSNO

- Przetwórstwo przemysłowe – 392,
- Handel hurt. i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego – 268,
- Administracja publ. i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiecz. społ. i powsz. ubezpiecz. zdrowotne – 227,
- Budownictwo - 53,
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność – 39,
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 32,
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 32,
- Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospod. – 27,
- Hotele i restauracje – 24,
- Pośrednictwo finansowe - 11,
- Edukacja – 6,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 3,
- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 2,
- Górnictwo – 1.

POWIAT KROŚNIĘSKI

- Administracja publ. i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiecz. społ. i powsz. ubezpiecz. zdrowotne – 215,
- Przetwórstwo przemysłowe – 150,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego – 67,
- Budownictwo – 40,
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 25,
- Hotele i restauracje – 18,
- Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospod – 17,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę – 12,
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność – 10,
- Górnictwo – 10,
- Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 8,
- Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 5,
- Pośrednictwo finansowe – 1,
- Edukacja -1.

Ze względu na wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, w powiecie m. Krosno zawodami nadwyżkowymi (wg kodu dwucyfrowego grupy zawodów) są:

- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy
- Ogrodnicy
- Kierownicy małych przedsiębiorstw

- Rolnicy
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
- Specjaliści szkolnictwa
- Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
- Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
- Pozostali specjaliści
- Kierownicy dużych i średnich organizacji
- Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
- Średni personel techniczny
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- Górnicy i robotnicy budowlani
- Pracownicy usług osobistych i ochrony
- Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni
- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- Pracownicy pozostałych specjalności

Zawodami zrównoważonymi są:

- Leśnicy i rybacy
- Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- Kierowcy i operatorzy pojazdów

Zawodami deficytowymi są:

- Pracownicy obsługi biurowej
- Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- Operatorzy i monterzy maszyn
- Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów
- Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach

POWIAT KROŚNIĘSKI

Zawodami nadwyżkowymi są:

- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy
- Ogrodnicy
- Siły zbrojne
- Rolnicy
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Specjaliści szkolnictwa
- Pozostali specjaliści
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- Operatorzy i monterzy maszyn
- Średni personel techniczny
- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
- Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
- Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia
- Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
- Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni

- Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- Kierownicy dużych i średnich organizacji
- Górnicy i robotnicy budowlani
- Pracownicy pozostałych specjalności
- Pracownicy usług osobistych i ochrony
- Pracownicy obsługi biurowej
- Leśnicy i rybacy
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni
- Kierowcy i operatorzy pojazdów

Zawodami zrównoważonymi są:

- Kierownicy małych przedsiębiorstw

Zawodami deficytowymi są:

- Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów
- Pracownicy przy prostych pracach w handlu i usługach

Występowanie w grupie zawodów nadwyżkowych w powiecie m. Krosno kierowników małych przedsiębiorstw związane jest z rejestrowaniem się osób, które zlikwidowały własną działalność gospodarczą (najczęściej są to osoby, które prowadziły działalność handlową).

Według rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Krosno *zawodami nadwyżkowymi* są m.in. takie: nauczyciele przedszkoli, technicy informatycy, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni, technicy technologii żywności, filolodzy i tłumacze, filozofowie, historycy i politolodzy, elektromonterzy, plastycy i pokrewni, animatorzy kultury, specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani, specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani, organizatorzy turystyki i pokrewni, dietetycy i żywieniowcy, zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni, nauczyciele szkół podstawowych, archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani, pielęgniarzy, piekarze, cukiernicy i pokrewni, inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska, technicy mechanicy, mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń, zaopatrzeniowcy, mechanicy pojazdów samochodowych, technicy elektrycy, technicy budownictwa i ochrony środowiska i pokrewni, sprzedawcy i demonstratorzy, pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego, technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni, fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni, kelnerzy i pokrewni, ślusarze i pokrewni, kucharze, monterzy elektronicy, krawcy, kapelusznicy i pokrewni, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, kierowcy samochodów osobowych, ustawiacze – operatorzy obrabiarek skrawających do metali, murarze i pokrewni.

Zawodami *zrównoważonymi* są: formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła, kaletnicy, rymarze i pokrewni, kierowcy samochodów ciężarowych, elektromechanicy, operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych, specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, szlifierze narzędzi i polerowacze metali.

Zawodami *deficytowymi* są: stolarze i pokrewni, inżynierowie mechanicy, informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy wózków podnośnikowych, szwaczki, hafciarki i pokrewni, magazynierzy i pokrewni, tapicerzy i pokrewni, spawacze i pokrewni, dekarze.

Według rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie krośnieńskim *zawodami nadwyżkowymi* są: nauczyciele przedszkoli, nauczyciele szkół podstawowych,

nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, tapicerzy i pokrewni, obuwnicy, sekretarki, technicy informatycy, technicy analityki medycznej, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni, technicy technologii chemicznej i pokrewni, technicy technologii żywności, dietetycy i żywieniowcy, filolodzy i tłumacze, filozofowie historycy i politolodzy, elektromonterzy, elektromechanicy, inżynierowie chemicy, inżynierowie górnicy, metalurzy i pokrewni, informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani, introligatorzy, monterzy elektroniki, specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani, organizatorzy turystyki i pokrewni, prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani, asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy mechanicy, fryzjerzy kosmetyczki i pokrewni, technicy budownictwa i inżynierii środowiska, krawcy, kapelusznicy i pokrewni, blacharze, monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń, sprzedawcy i demonstratorzy, ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, stolarze i pokrewni, szwaczki, hafciarki i pokrewni, technicy elektrycy, animatorzy kultury, magazynierzy i pokrewni, zaopatrzeniowcy, kucharze, murarze i pokrewni, specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani, posadzkarze i pokrewni, lakiernicy, plastycy i pokrewni, kelnerzy i pokrewni, tkacze, dziewiarze i pokrewni, inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni, pracownicy do spraw finansowo – statystycznych, kierowcy samochodów osobowych, kierowcy samochodów ciężarowych.

Zawodami *zrównoważonymi* są: inżynierowie elektrycy, położne, krojczowie, tynkarze i pokrewni.

Zawodami *deficytowymi* są: pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni, kasjerzy i sprzedawcy biletów, recepcjoniści i rejestratorzy, kierownicy działów marketingu i sprzedaży, kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym, operatorzy sprzętu komputerowego i pokrewni, maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo transportowych i pokrewni.

WNIOSKI

Przedstawiona analiza nie odzwierciedla w pełni sytuacji na lokalnym rynku pracy. Obejmuje stosunkowo krótki okres (6 miesięcy) i nie obejmuje pełnej analizy posiadanych kwalifikacji osób bezrobotnych, jak też i informacji zawartych w ofertach pracy. W warunkach gospodarki rynkowej, rynek pracy, jak każdy inny, rządzi się prawami popytu i podaży. O odpowiednie miejsca pracy trzeba konkurować z innymi, ponieważ liczba osób chętnych do podjęcia pracy w znacznej mierze przewyższa liczbę ofert pozyskanych przez urząd pracy. W takiej sytuacji na rynku pracy towarem stają się kwalifikacje, potencjał intelektualny, cechy osobowości i temperamentu, dlatego też wybierając kierunek dalszego kształcenia, czy prowadząc nabór na dany kierunek należy wziąć pod uwagę, oprócz zainteresowań i predyspozycji, również sytuację na lokalnym rynku pracy. Niemniej jednak jest też sporo zawodów, na które jest dość duże zapotrzebowanie na rynku pracy. Pracodawcy przy zatrudnianiu pracowników zwracają głównie uwagę na takie cechy jak: kwalifikacje zawodowe, wykształcenie, wiek, dodatkowe umiejętności, sposób działania (elastyczność), staż pracy, referencje. Uwagi pracodawców na temat systemu kształcenia i postaw absolwentów dotyczą:

- Braku odpowiedniego przygotowania praktycznego (np. w zakresie obsługi maszyn i urządzeń nowej generacji),
- Braku umiejętności do wykonywania zawodu,
- Rozbieżności teorii z praktyką procesie kształcenia,

- Braku operatywności, kreatywności,
- Faktu, że nauczanie w szkołach odbywa się w oderwaniu od realiów panujących w firmach,
- Zawyżonej samooceny, co do własnych kwalifikacji i oczekiwanych gratyfikacji za poziom świadczonej pracy.

Według pracodawców odpowiednie przygotowanie praktyczne spowodowałoby większe zainteresowanie zatrudnieniem młodych osób. W istniejącej sytuacji gospodarczej konieczne jest uświadomienie uczniom realiów panujących na rynku pracy oraz szersza współpraca szkół z firmami, dla których kształcą przyszłych pracowników zakresie dostosowania programów nauczania do potrzeb pracodawców.

Na podstawie analizy zapotrzebowań pracodawców na pracowników, pracowników także analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż grupie osób z wykształceniem wyższym poszukują oni najczęściej osób z doskonałą znajomością przynajmniej jednego języka obcego (najczęściej angielskiego) w zawodach:

- Projektantów i analityków systemów komputerowych,
- Inżynierów mechaników, inżynierów elektroników, inżynierów budownictwa, konstruktorów, inżynierów telekomunikacji,
- Specjalistów ds. finansowych,
- Ekonomistów,
- Nauczycieli języków obcych,
- Farmaceutów,
- Fizjoterapeutów,

W grupie techników i średniego personelu największy wzrost zapotrzebowania dotyczy:

- Techników elektryków, elektroników,
- Techników budownictwa i urządzeń sanitarnych (dotyczy to osób głównie posiadających uprawnienia),
- Techników technologii drewna,
- Zaopatrzeniowców, sprzedawców, magazynierów, agentów ds. sprzedaży, kasjerów
- Księgowych,
- Techników farmacji,
- Techników fizjoterapii,

Wśród osób z wykształceniem zawodowym największe zapotrzebowanie dotyczy następujących grup zawodowych:

- Robotników budowlanych (murarzy, cieśli, zbrojarzy, dekarzy, posadzkarzy, stolarzy budowlanych),
- Robotników w przetwórstwie spożywczym (masarzy, piekarzy, cukierników),
- Robotników obróbki drewna, stolarzy meblowych, tapicerów,
- Operatorzy obrabiarek sterowanych numerycznie,
- Formowaczy wyrobów szklanych, krajaczy i szlifierzy szkła,
- Operatorów maszyn i urządzeń do obróbki metali,
- Spawaczy,
- Kierowców samochodów ciężarowych (posiadających aktualne świadectwo kwalifikacji),
- Krawcowych, szwaczek,
- Fryzjerów,
- Kucharzy, kelnerów, barmanów.

Raport opracował:
Pośrednik pracy
Jacek Miś